Västmanlands Ornitologiska Förening

Verksamhetsberättelse 2022

Styrelsens sammansättning

- Ordförande Vakant
- Vice Ordförande och redaktör Christina Bredin,
- Sekreterare Marjatta Ericson
- Kassör Per Hagström
- Fågelskyddsansvarig Niclas Lignell

Ledamöter

- Anders Dahllöv
- Andreas Porswald
- Erik Berg
- Jacob Rudhe
- Kalle Källebrink
- Leena Zander
- Seppo Leppälampi

- Revisorer: Alf Isaksson och Kjell-Ove Ericson
- Revisorssuppleant: Ulf Carlson
- Valberedning: Per Eriksson, Brith Isaksson, Staffan Liljeqvist

Medlemmar

Vid utgången av december 2022 hade föreningen 556 medlemmar.

Eftersom vi tyvärr inte lyckats värva någon ny ordförande, har vår vice Christina Bredin under hela året hanterat de ärenden som ligger på en ordförande. Styrelsen har haft åtta protokollförda möten under året. Av dessa har ett varit fysiskt i Frövi, övriga digitala via zoom. Digitala möten har den stora fördelen att ledamöterna inte behöver lägga tid på att köra bil långa sträckor. Styrelsen har under året representerat föreningen under riksföreningens stämma med två delegater.

Regionalt har två representanter från VOF deltagit i ett årligt möte med Länsstyrelsen. Där lyfter vi diverse fågelfrågor och presenterar föreningen.

Fågelskydd

Under året har VOF styrelse behandlat ett antal remisser, vissa med yttrande (skyddsjakt, vindkraft och kraftledningsexploatering) och andra utan vidare åtgärder! Vi har också en fast representant i skötselrådet för Asköviken och en årlig kontakt med Länsstyrelsen i Västmanland som formellt handlar om vår fågelrapport, men också lyfter frågor om fåglar i stort och smått.

Medlemstidningen Fåglar i Västmanland (FIV)

Tidningen, som distribueras till alla medlemmar, kom ut med 4 nr, varav nr 2-3 som är dubbelnummer innehåller Fågelrapporten 2021. Genom samarbete med andra Regionalföreningar har vi fått tillgång till artiklar från deras tidningar.

VOF i media

Under året har representanter för föreningen förekommit i media ett antal gånger. Media är generellt mycket intresserade av att rapportera från olika fågelaktiviteter – Fågelskådningens dag, EuroBirdWatch, ringmärkning, Vinterfåglar inpå knuten.

Hemsida och Sociala media

VOF:s hemsida ligger under BirdLife Sveriges plattform och ansvariga för hemsidan under året har varit Christina Bredin, Nori Ahari och Johan Karlsson.
Utöver vår hemsida finns vi också på Facebook med en sida och en grupp samt Instagram.
På sidan lägger vi upp länkar till vår hemsida om nyheter och evenemang. Där kan också utomstående kontakta oss.
Fåglar i Västmanland heter vår facebookgrupp med 1300 medlemmar och den fungerar mer som ett diskussionsforum.
På Instagram heter vi @vofbird och där har under året ett stort antal bilder publicerats, inte minst från våra ringmärkningar.

Fågelforskning

Inom föreningen bedrivs forskning på flera olika nivåer, alltifrån deltagande som inventerare i nationella forsknings- och miljöövervakningsprojekt till medborgarforskning genom att rapportera fågelobservationer till Artportalen. Aktiva inom föreningen driver även ett antal egna amatör-forskningsprojekt som både fokuserar på specifika arter och enskilda områden inom landskapet.

Regionala rapportkommittén (rrk)

Rrk sammanställer varje år Fågelrapporten från föregående år, vilken publiceras i augusti i medlemstidningens dubbelnummer 2-3. Rapporten baseras på de rapporter som lagts in i Artportalen under året.
Rrk består av: Markus Rehnberg.(sammankallande och rapportmottagare), Thomas Pettersson, Jörgen Lindberg, Anders Carlberg, Lillebror Hammarström, Gunilla Hammarström.

Pilgrimsfalkarna

I Köping häckar falkarna på silon vid Norsa och hanteras av Hedströmsdalens OF. I Västerås är det VOF som ombesörjer ringmärkning och lite övervakning. På bägge häckningslokalerna finns kameror uppsatta så allmänheten kan följa vad som händer under falkarnas häckningstid. Årets häckning i Köping resulterade i 4 ungar och i Västerås 2.

Uggleveckan

Ansvaret för Uggleveckan togs över av Johan Karlsson 2022. Traditionsenligt arrangerades Uggleveckan under vecka 12 då vi uppmanade medlemmar och fågelintresserade att ge sig ut i skogarna och lyssna och rapportera in alla ugglor de såg och hörde.

Det rapporterades 211 ugglor av sju arter. Antalet hörda ugglor under uggleveckan de senaste åren befinner sig inom samma antalsram. T.ex. 276 ugglor 2017, 355 ugglor 2018, 254 ugglor 2019, 278 ugglor 2020 och 211 ugglor 2022.

Sjöfågelsinventering

Västmanlands ornitologiska förening ansvarade under året för det regionala arbetet med sjöfågelrutterna, en nationellt samordnad inventering av sjöfåglar under häckningstid i alla former av våtmarker. Inventeringen är ett samarbete mellan Birdlife Sverige, samtliga regionalföreningar och Svensk Fågeltaxering (Lunds universitet).

Syftet med inventeringen är huvudsakligen att samla in data som kan användas för att beräkna trender för våtmarksfåglar, d.v.s. att följa populationsförändringar över tiden, men även att öka intresset för att inventera och arbeta med miljöövervakning på ideell basis. Resultaten från inventeringen publiceras årligen i en rapport från Svensk fågeltaxering.

Under 2022 inventerades 72 sjöar eller våtmarksområden med relativt bra spridning över landskapet. Vid sex områden genomfördes inventeringen för första gången. På grund av olika anledningar genomfördes tyvärr ingen inventering vid nio platser som det räknats vid under tidigare år och därför landade antalet inventerade områden på ungefär samma som föregående år. Det gjordes heller inga större informationssatsningar för att locka nya inventerare under året. Totalt deltog 24 inventerare, som alla tackas för sin insats!

Kontaktperson för sjöfågeltaxeringen i Västmanland är Jacob Rudhe

Ringmärkning

Detta var tredje året vi ringmärker fåglar i föreningens regi. Verksamheten startades upp 2020 och har nu tre CES-säsonger bakom sig. 2021 hade vi ett tufft år med vattenfyllda nätgator och en regnig vår, men vi genomförde säsongen även om vår entusiasm svalnade lite. Därför låg fokus under 2022 på att fortsätta att bygga på gemenskapen och hitta tillbaka till lusten igen. Det ska vara roligt att hålla på med ringmärkning.

Niclas Lignell som flyttat till Öland valde inför året att inte längre stå kvar som ansvarig märkare och projektledare. Sara Wändell tog då över som ansvarig märkare. Under 2022 har vi bedrivit ringmärkning på två lokaler. Önstensborg och Hamre våtmark.

På Önstensborg hade vi en CES-märkning där vi under 12 tillfällen märkte fåglar. En CES-märkning är en form av övervakning av ett område för att få reda på hur fågelpopulationer ökar och minskar, men även för att se hur trogna fåglar är sina lokaler. Genom att märka fåglar och sedan få återfynd ser man om fåglarna kommer tillbaka till samma ställe igen.

Under året märkte vi 149 fåglar. Av dessa var 85 st kläckta i år och resten var på sitt andra år eller äldre. Vi kontrollerade 40 redan ringmärkta fåglar under årets säsong. Alla var adulta fåglar och märkta av oss, antingen 2020 när vi var på Önstensborg senast eller så var det årets fåglar.

Under hösten flyttade vi vår verksamhet till Hamre våtmark där vi byggde upp en helt ny märkplats. Vi hade tittat på lokalen tidigare och kände på oss att den kunde ge en del fågel. Men den gav oss mer än vad vi hoppades på. Under höstmärkningen på Hamre våtmark märktes 733 fåglar varav 567 var ungfåglar. Vi kontrollerade också 71 fåglar. Samtliga var märkta av oss tidigare under säsongen.

Totalt är vi 20 personer som varit aktiva vid våra märkningar under perioden 2020-2022. När vi startade årets säsong var vi 8 aktiva varav 5-6 hade tillräcklig erfarenhet för att själva ansvara för en märkomgång. Under årets gång har vi utökat gruppen med 4 personer, som är på god väg att bli assistenter och märkare. Räknar vi med alla som deltagit minst en gång under året har 18 personer varit aktiva under 2022.

Fågelintresse

Aktiviteter

Med lättade restriktioner kunde vi återigen börja samåka och åka ut på lite längre exkursioner och utflykter, samt träffas inomhus igen. Men vi fick en tuff start med en ny våg i pandemin och ställde in vår tågresa till Råstasjön och åkte till Ekeby våtmark i stället. Vi märkte tyvärr en effekt av pandemiåren då folk verkar ha blivit försiktigare och när restriktionerna släppt så har vi tidvis haft svårt att locka deltagare. Det kan också vara en effekt av att vi förändrats.

Vårt Artrally kunde vi genomföra men även detta år gällde de anpassade regler vi införde förra året och vi uppmanade deltagarna att skåda ansvarsfullt tillsammans. Den sen 2020 instiftade EKO-klassen var något vi uppmuntrade och hela 13 lag valde att gå eller cykla under rallyt. Den traditionsenliga återsamlingen genomförde vi på digitalt på ZOOM.

Vinterfåglar inpå Knuten – vi höll en offentlig räkning tillsammans med Hedströmsdalens Ornitologiska Förening vid deras matning i Karlbergsskogen i Köping.

Rovfågelsexkursionen i februari som varit mycket populär fick tyvärr ställas in på grund av för få anmälningar.

Ugglevecka i mars - en ganska låg aktivitet på ugglor, men vår exkursion kunde vi hålla på Tidö med både kattugglor och berguv och en hel del deltagare. Och som vanligt deltog vi i två offentliga örnräkningar. Rapphönorna vid Gäddeholm och Unga Fågelskådare vid Frövisjön.

Under påskhelgen höll vi Påskrally - att se så många arter som möjligt under påskhelgen. 22 deltagare såg tillsammans 142 arter från Skärtorsdag till Annandag påsk. 127 arter EKO-kryssades in. I slutet av april kunde vi åka iväg till Tåkern som vi planerat de senaste två åren. Några få deltagare fick en riktigt trevlig heldag med fina observationer.

Fågeltornskampen och Fågelskådningens dag blev riktigt regniga historier och dåligt med besökare. I tornkampen var det dock 5 torn som trotsade regnet och deltog. Asköviken, Norsa, Högbyladan, Linnékullen och Backgården.

Hässlövandringarna lockade så många deltagare att det stundtals var ganska svårt att nå ut och berätta för alla vad man hörde eller såg. Fyra välbesökta promenader under 5 veckor.

Västmanlands första BioBlitz i juni var vi med och arrangerade tillsammans med Studiefrämjandet, Botaniska föreningen, Entomologiska föreningen och Naturskyddsföreningen. Evenemanget var en heldag på Södra Björnön med exkursioner och flera andra aktiviteter.

Nattsångare lyssnade vi som vanligt på i mitten av juni i Svartådalen

Sträckskådningen vid Kvicksund på sensommaren började lite trevande men fågelmässigt gav den ganska bra siffror och allt eftersom tiden gick hittade också fler deltagare dit. En riktigt trevlig aktivitet som lockar både avancerade skådare och nybörjare.

Våra utflykter i augusti och september lockade tyvärr inte några deltagare. En anmäld till vadarutflykten till Oset och ytterligare en anmäld till kustskådningen i Gästrikland. Vi åkte till Oset och hade en trevlig utflykt. Exkursionen till Gästrikland flyttade vi till Hamre våtmark och lät vår enda deltagare vara med på ringmärkning i stället.

En inomhusaktivitet höll vi i september för första gången på länge. Naturfotoparet visade bilder och berättade om sina äventyr i Norge. En mycket uppskattad och välbesök aktivitet.

EuroBirdwatch kunde vi hålla som vanligt i början av oktober. Ett samarrangemang med Naturskolan i Asköviken med öppet hus och guidningar i Asköviken. Trots ihållande regn var besökarna nöjda.

Lavskrikorna i Kittan är en av våra populäraste utflykter. I år hade vi planerat att åka till Leksand. Men när rapporter om lavskrikor uteblev från Leksand vågade vi inte chansa utan åkte till Kittan igen.

Några deltagare tog dock kontakt med Leksands fågelklubb och åkte dit och lyckades hitta lavskrikorna där.

Exkursionsåret avslutades sedan sedvanligt med glögg och pepparkakor vid en matning en söndag i december. 2022 föll valet på Karlbergsskogen i Köping där Hedströmsdalens ornitologiska förening har en fin matning.

Studiecirklel Börja skåda fågel

Det fanns under våren 2022 ett stort intresse av fågelkurser och denna cirkel blev snabbt full. Denna studiecirkel var för nybörjare inom fågelskådning i samarbete med Studiefrämjandet. Vi använde boken ”Med kikare och kaffetermos” av Magnus Ullman. Cirkeln hade elva deltagare och Nori Ahari och Marjatta Ericson var ledare. Deltagarna var aktiva och vissa av dem träffar vi nu på våra övriga verksamheter. Vi hade tre inneträffar och fem exkursioner - en av dessa var en heldagsexkursion till Hjälstaviken. De övriga exkursionerna hölls i närområdet av Västerås.

Rapphönan

Sex inneträffar och sex uteträffar har Rapphönan haft under året. Första lördagen i mars räknade vi som vanligt örnar från Gäddeholms brygga och under maj och juni inventerades ett antal holkar på södra Björnön. På Fågelskådningens dag vid Naturskolan i maj och på EurobirdWatch day i början av oktober fanns Rapphönan på plats som funktionärer. Rapphöneträffarna har överlag varit mycket välbesökta under året.

Dagledigа

Dagledigа har fortsatt som tidigare med möten och utfärder med god uppslutning. Dock har inga längre resor genomförts under året. Holkgruppen har arbetat vidare med holktillverkning, uppsättning och inventeringar. Programgruppen har föryngrats med flera nya efter att vår nestor Lennart Urby av hälsoskäl minskat sitt engagemang. Anders Dahllöv har tagit över ledarskapet av Dagledigа.

Unga fågelskådare

Under 2022 har Unga fågelskådare inte haft någon kontinuerlig verksamhet med träffar, men de har haft och deltagit i flera evenemang. Dom har också varit mycket delaktiga i föreningens ringmärkning och är de mest drivande och entusiastiska märkarna. Två av våra ungdomar är fullfjädrade märkare och en är på god väg, och redan en duktig assistent

Under januari deltog två ungdomar från Västmanland i Ungdomsskådarnas januarirally.
I mars var det dags för örnräkning och Unga fågelskådare bemannade plattformen vid Frövisjön. En offentlig räkningsplats där alla var välkomna att komma förbi. Hela tiden eller bara en liten stund.
I maj inventerade Unga fågelskådare Johannisbergs vattenpark under sjöfågelinventeringen. Precis som med örnräkningen höll vi detta som ett evenemang där alla som ville fick komma förbi och titta och ställa frågor.
I oktober deltog Unga fågelskådare i Västmanland i Ungdomsskådarnas Big Sit och lyckades vinna lagtävlingen

Västerås 2023-02-20

Christina Bredin ***Marjatta Ericson*** ***Per Hagström*** ***Anders Dahllöv***

Kalle Källebrink ***Seppo Leppälampi*** ***Niclas Lignell*** ***Jacob Rudhe***

Andreas Porswald ***Leena Zander*** ***Erik Berg***